

§ 73

Ärendenr: 2026-1619

Remissyttrande gällande förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lämna synpunkter på remissen enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Naturvårdsverket har remitterat ett förslag till författningsändringar med anledning av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv. Förslaget omfattar ändringar i miljöbalken samt i ett antal förordningar, bland annat miljöprövningsförordningen och miljötillsynsförordningen.

Syftet med förändringarna är att stärka skyddet för vattenmiljön genom skärpta krav på rening av avloppsvatten, ökad kontroll av utsläpp samt tydligare regler för hantering av avloppsvatten från både kommunala anläggningar samt verksamheter som är anslutna till det allmänna avloppsnätet.

Kommunen har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nedan refererat till som nämnden) i Umeå kommun tillstyrker i huvudsak förslaget till författningsändringar till följd av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv, då det bidrar till ett stärkt skydd för vattenmiljön och en tydligare reglering av utsläpp av avloppsvatten. Konsekvenserna av förslaget är ett utökat tillsynsområde, fler och mer komplexa ärenden med ökad arbetsinsats per ärende samt ett ökat behov av både teknisk och juridisk kompetens hos tillsynspersonalen. Nedan lämnas synpunkter utifrån specifika delar ur remissen som särskilt berör oss som tillsynsmyndighet.

Utökad och mer systematisk tillsyn (avsnitt 4.2, ändringar i 9 kap. miljöbalken)

Förslaget innebär en utvidgad reglering av utsläpp av avloppsvatten, särskilt vad gäller verksamheter som släpper ut icke-hushållsvatten.

Nämnden bedömer att detta medför ett större antal tillsynsobjekt samt fler bedömningar inom ramen för 9 kap. miljöbalken. I sin tur innebär detta en tydlig ökning på omfattningen av tillsynen än i dagsläget.

Exempel i tillsynen: Fler industrier och verksamheter som tidigare inte varit i fokus kan behöva följas upp avseende vad de släpper ut till avloppsnätet och vilka reningsåtgärder som behöver ställas krav på.

Ökade krav kopplade till utsläpp till allmän avloppsanläggning (avsnitt 4.6–4.7, ändringar i 22 kap. miljöbalken)

Förslaget inför krav på att verksamhetsutövare ska redovisa utsläppens innehåll och påverkan vid anslutning till en allmän avloppsanläggning. Nämnden bedömer att detta förbättrar underlaget vid prövning, men att det även leder till att det blir fler villkor att följa upp i tillsynen. Det skulle kunna innebära att varje ärende blir mer resurskrävande då det blir mer att granska.

Exempel i tillsynen: Tillsynsmyndigheten behöver i större utsträckning granska analyser av spillvatten (t.ex. metaller, kemikalier) och kontrollera att villkor om rening följs i praktiken hos verksamheten.

Ökade krav på uppföljning av villkor (avsnitt 4.7–4.8, nya bestämmelser i 22 kap. miljöbalken)

De föreslagna bestämmelserna innebär att villkor i ett tillstånd kan bli mer omfattande och detaljerade. Nämnden bedömer att detta medför ett ökat behov av tillsyn och uppföljning och en mer omfattande granskning av verksamhetsutövarnas egenkontroll. För vår del blir resultatet en ökad arbetsinsats i den löpande tillsynen.

Exempel i tillsynen: Fler platsbesök, fler genomgångar av kontrollrapporter och ett större behov av att följa upp specifika reningssteg eller utsläppsnivåer över tid.

Förändringar i tillsynens genomförande (avsnitt 1.8, ändring i miljötillsynsförordningen)

Förslaget innebär förändringar som påverkar hur tillsyn ska bedrivas.

Nämnden bedömer att detta leder till ett mer aktivt och strukturerat tillsynsarbete samt ett ökat behov av planering och uppföljning. Detta innebär en ökad administrativ och operativ belastning.

Exempel i tillsynen: Mer återkommande kontroller av verksamheter samt behov av att utveckla och uppdatera tillsynsplaner och register för att säkerställa att alla relevanta verksamheter följs upp.

Påverkan på prövning och anmälningsärenden (avsnitt 1.11, ändring i miljöprövningsförordningen)

Tillsynsmyndigheten ska aktivt besluta om försiktighetsmått, förbud eller krav på tillstånd. Denna punkt förtydligar tillsynsrollen ytterligare, men skulle kunna innebära en ökad arbetsinsats per ärende i praktiken.

Exempel i tillsynen: Färre ärenden kan lämnas utan åtgärd, i stället behöver tillsynsmyndigheten oftare fatta beslut om krav på rening eller förelägga om prövning.

Konsekvenser och resursbehov

De föreslagna författningsändringarna innebär en tydlig utökning av nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken. Flera av de nya eller skärpta kraven, såsom återkommande översyn av verksamheter minst vart tionde år, utökat tillsynsansvar för verksamheter som släpper ut till det kommunala VA-nätet samt ökade krav på samråd och uppföljning medför ett ökat behov av resurser.

Tillsynen bedöms bli mer komplex, bland annat genom ökade krav på tekniska bedömningar av förbehandling av industriellt spillvatten, större hänsyn till miljö kvalitetsnormer samt hantering av ett mer omfattande kontroll- och rapporteringsunderlag.

För nämnden innebär detta troligtvis ett ökat antal tillsynsärenden, både egeninitierade av myndigheten och till följd av ett utökat tillsynsområde, en ökad arbetsinsats per ärende (bland annat till följd av krav på samråd och mer omfattande utredningar), ett ökat behov av teknisk och juridisk kompetens inom tillsynen samt ett ökat behov av administrativ hantering kopplad till uppföljning, kontroll och rapportering.

Sammantaget ser nämnden därför till följd av ändringarna ett behov av förstärkning av personella resurser, kompetensutveckling inom relevanta teknik- och miljöområden och utveckling av arbetssätt och tillsynsplanering för att hantera de utökade kraven i framtiden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse (2026-06-10)

Förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv (remiss) 2026-01-29

Remissmissiv 2026-03-20

Beredningsansvariga

Tina Enquist, miljöinspektör

Beslutet ska skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet

Kopia till: ksdiarium@umea.se